

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Latterlig for en selv

- Søren Kierkegaard pointerede at
- det værste der kan ske for en selv er, at begynde at opfatte sig selv som værende fuldstændig latterlig i anliggende man selv anser for helt afgørende.

Socialpsykiatri ske problemer

I SOCIOLOGISK PERSPEKTIV

oksbøl

Dominique Bouchet

Professor

Syddansk Universitet

Odense, Danmark.

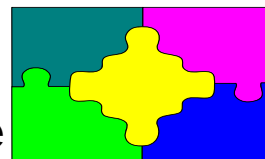
www.bouchet.dk - dom@sam.sdu.dk

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

ARVEDE Fremgangsmøder

- Gamle principper...
 - Gør, hvad der bliver sagt
 - Det indlysende, det underforståede er det ikke længere
- ... kan være forældede
 - Min definition på bureaukrati

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

TIDSÅNDEN

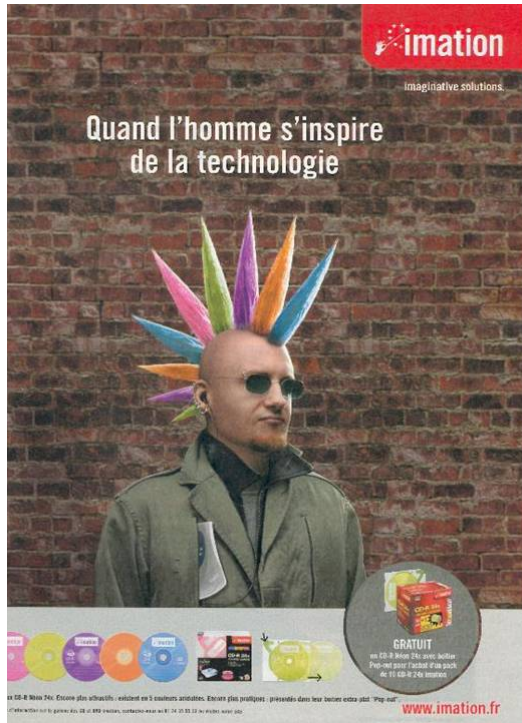
© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Værdier

- Gamle værdier på nye flasker
 - Brylluppet
 - Piercing

imation
imaginative solutions

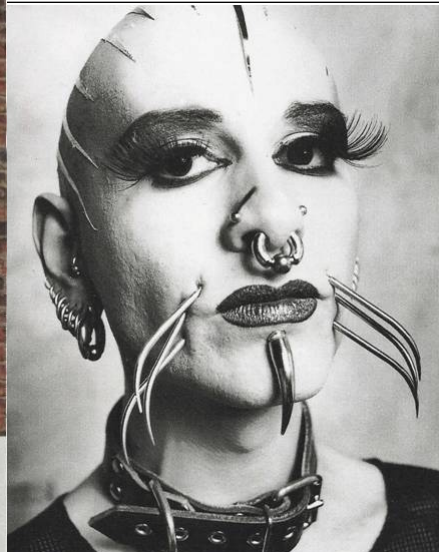
Quand l'homme s'inspire
de la technologie

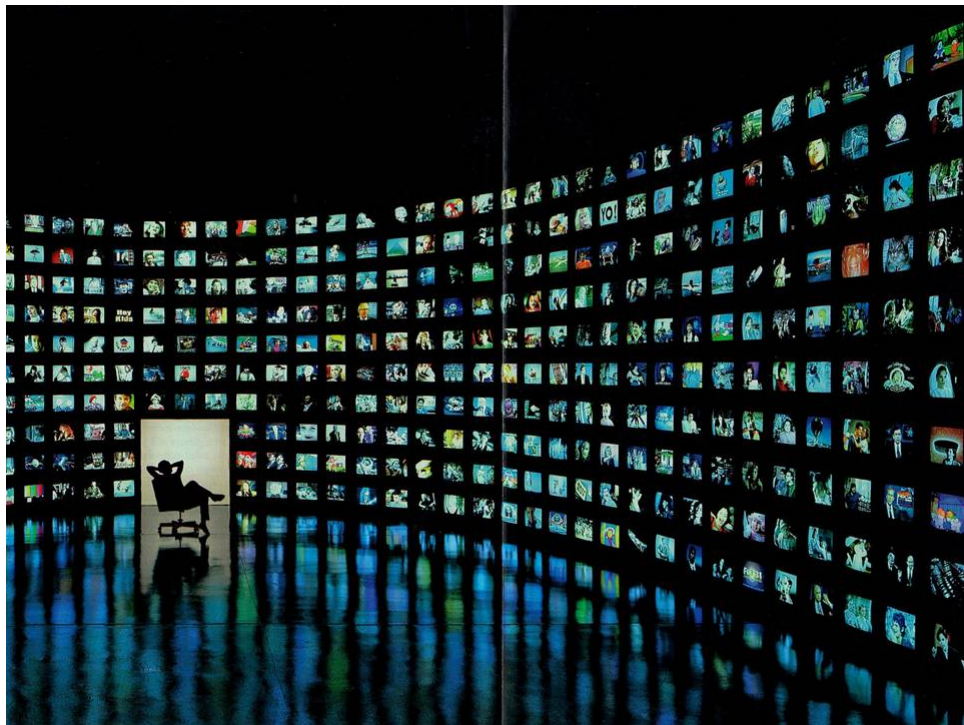

GRATUIT
en 12-18 mois 24x avec Neteller
Payez pour l'achat d'un pack
de 12-18 mois à 24x mensuel

www.imation.fr

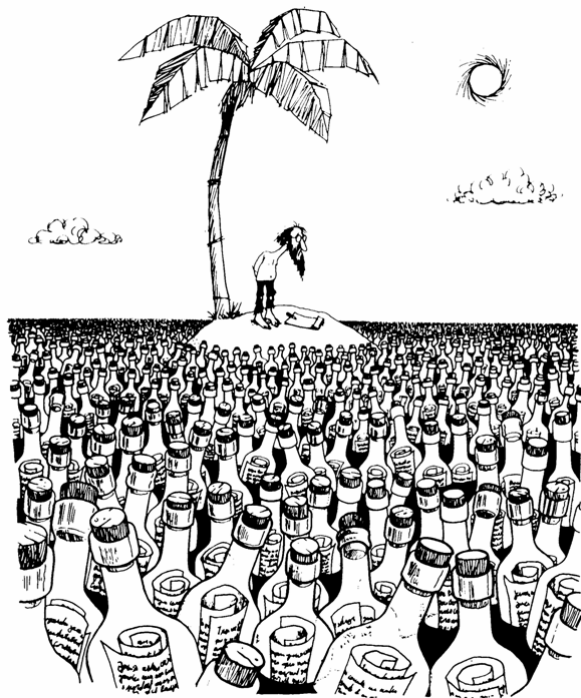
Pierceren

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Tre generationer

- Mormor
- Hendes datter
- og hendes barnebarn

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

ændrede karaktertyper 1

MYRERNE	SNEGLENE	KAMÆLEONERNE
Skam	Skyld	Angst
Øje	Trekant	Spejl
Skjold	Tragt	Spejl
Os	Jeg	Mit image
Landsby	Kernefamilie	Medier
Vil spare	Vil producere	Vil have
Pligt	Behov	Krav
Livsværk	Lønarbejde	Fritid
Skikke	Mening	Stil

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

ændrede karaktertyper 2

MYRERNE	SNEGLENE	KAMÆLEONERNE
Religion	Politik	Reklame
Samvær	Opdragelse	Pasning
Sammenhold	Suverænitet / Solidaritet	Individualisme / Tribalisme
Lydighed	Selvdisciplin	Nydelse
Hengiver sig	Er foretagesom	Er selvoptaget
Opgiver	Går op i noget	Er lige glad
Autoritet	Selvstændighed	Lige-gyldighed

Ændrede omgivelser

Identitetsgrundlag: Tid, Rum, Spejlbilleder...

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

- Fra ´friheden fra ´ til `friheden til ´
- Fra overbevisning til desorientering
- Fra det nødvendige til det overflødige
- Fra det materielle til det immaterielle
- Fra det lokale til det globale
- Fra segmenter til fragmenter
- Fra fag til sag

Det gamle billede

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Udviklinger i Familien

- Tidligere hentede familien sin gyldighed uden for sig selv (i religionen for eksempel).
- Nu har den nok i sig selv som et af de steder, hvor det enkelte familiemedlem henter sin identitet og bekræftelse.
- Det gamle princip og projekt om at sikre familien som helhed på tværs af generationerne erstattes af projektet om at udvikle personen.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Man nøjes ikke længere med Facaden, dvs. med det ydre.

- Nu gælder det *det indre*, dvs. den personlige identitet.
- Den identitet, man får som familiemedlem, skyldes ikke længere den rolle, man har i familien og samfundet, men de ihærdige forsøg på at være sig selv.
- Det er ikke moralen og sammenholdet, som føres frem, men selvstændigheden og originaliteten.
- Den selvbekræftelse, man henter hos sig selv og de andre, hviler nu på uafhængigheden af tilhørsforholdene.
- Man skal være sin egen, også i den måde, man er sammen på.

Bouchet, Dominique (2004)

Det tabte bånd og det gode liv. Identitet, familie og parforhold i socialfilosofisk perspektiv.

In:

S. L. Jørgensen et al. (Red).

Det gode liv - mere end dig selv.

Aarhus, Philosophia:

pp. 149-168.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Familien ^{1/2}

Udviklingen i ægtefællerelationer i det 20. århundrede

	FØR	NU
<i>Legitimitet</i>	Ekstern	Intern
<i>Rolle</i>	Funktionspræget	Identitetspræget
<i>Samkvemsprincip</i>	Komplementaritet	Gensidighed
<i>Projekt</i>	Sikre familien	Udvikle personen
<i>Den gode partner</i>	Bakker op om den andens rolle	Får den anden til at udfolde sig
<i>Identitetsprincip</i>	Moralisme	Subjektivisme
<i>Identitetsreference</i>	Gud, det Gode	Jeget
<i>Identitetsform</i>	Det ydre	Det indre
<i>Valorisering</i> (Hvad føres frem)	Roller	Autenticitet Originalitet

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Familien ^{1/2}/₂

Udviklingen i ægtefællerektioner i det 20. århundrede

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

	FØR	NU
<i>Anerkendelse</i> (Hvad giver anseelse)	Social status	Uafhængigheden i tilhørersforhold
<i>Socialisering</i>	I barndommen	Aldrig færdig
<i>Identitet</i>	Statisk	Dynamisk/proces
<i>Forventningen</i>	Økonomisk Tryghedsskabende	Pædagogisk Terapeutisk
<i>Selvet</i>	Stabil	Bevægelig
<i>Faderen</i>	Statutdefinition (Hvad han er i flg. vedtægterne)	Negativ definition (Hvad han ikke må være)
<i>Moderen</i>	Natur	Relation
<i>Barnet</i>	Skylder respekt	Skal have respekt
<i>Fam./Samfund</i>	Samfundsgrundlaget	Samfundstøttet

Fra tildelede rolle til individuel identitet

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

- Min mor, som er født i 1912, fortæller tit sine børn, at gæstfrihed gør alle glade. Hun henter livsglæde og styrke i sine medmennesker,
- men hun ser hverken ud til at have brug for at hente selvbekræftelse eller til at være særlig optaget af at være sig selv

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Nutidens mennesker er lige så udefrøstyrede som datidens

- I det senmoderne samfund henter borgerne også deres inspiration til passende adfærd udefra.
- Forskellen findes ikke så meget i formen som i indholdet.
- Alle skal ligesom før leve op til kulturens normer og værdier,
- men de opdrages nu til at blive mere optaget af at finde og være sig selv,
- hvor den generation, som i disse år forlader denne verden, i højere grad lærte "at opføre sig pænt".

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

It's not easy

- Selvom der nu er mere fokus på **individet** og **autenticiteten** og mindre på fællesskabet og autoriteten, er det imidlertid ikke **sikkert**, at det er blevet lettere at opleve "det gode liv"

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

MODERNITETEN

- Der findes stadig normer og værdier – spørgsmålet om mening og fællesskab vil aldrig kunne omgås, men **svarene er nu individuelle og lader sig bestride.**

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Alexis de Tocqueville

- bemærkede i 1830'erne, at religionen handlede mindre om frygten for Gud og mere om personlig moral.
- Fra at være vendt mod det transcendentale var den ved at vende sig mod personen.
- Han gjorde denne omvending til en afgørende karakteristika for det moderne samfund.
- Han beskrev individualismens fremgang.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

I nutidens termer

Fra

- autoritets-religion

til

- Identitets-religion

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

roller, status

- Ascribed - Tildelt

- Achieved - Opnået

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Alexis de Tocqueville

- Det fælles og det radikalt nye
- I det traditionelle samfund hvilede det samfundsmæssige bånd på delingen:
 - HIERARKIET
- Nu bindes samfundet sammen i dets stræben efter LIGHED.
- LIGHEDSIDEALET

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Det postmoderne

- Senere kom det postindustrielle og postmoderne samfund med
 - dets flydende normer og
 - obligatoriske autoritetsfornægtelse,
 - endnu flere fraværende ritualer og
 - løsere tilhørsforhold,
- hvor individerne uophørligt måtte sløve deres angst med forbrug og jagt på anerkendelse.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Nydelsesidedet

- Det gode liv blev synonymt med forbrug og nydelse.
- Reklamens retorik har så godt som fuldstændigt erobret moralens rum

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Sin egen dommer

- Individet vil være sin egen dommer.
- Det henter mere af nydelsen fra sit ego og mindre fra sit forhold til gruppen.
- Den enkelte er mindre lydhør over for gruppen og lytter mere til sig selv.
- Dette selv får som før naturligvis information af fællesskabet,
- men **informations-strømmen starter nu hos individet**, hvor den tidligere endte hos individet.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

TILBAGETRÆKNINGEN

- Således finder der en tilbagetrækning sted fra det sociale til det individuelle.
-

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Blandt de sammenhængende Fænomener

1. **velfærdsstatens** udvikling, som blandt andet har betydet mere abstrakte solidaritetsformer;
2. **mediernes** plads i fritidslivet, som også har reduceret de lokale personlige relationer;
3. den **autoritære** opdragelses- og uddannelsesstils forsvinden;
4. seksualitetens frigørelse og ændrede betydning;
5. **forbrugsdrømmens** voksende plads i alle menneskers hverdag
6. **hedonismens** fremmarch;
7. aflysningen af **klassekampen** og de sociale konflikters formindskede betydning.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

privatiseringen af Familien

- Siden slutningen af 1500-tallet har **staten** gradvist tæmmet familien og spillet en stadig større rolle i **socialiseringsprocessen**, og **markedet** har hjulpet til siden slutningen af 1800-tallet

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Familien er nu blevet privatiseret

- Familien var således ikke særlig privat, men og er **i mindre grad en institution**.
- Dette skyldes, at den ikke bidrager så meget til, at det individuelle og det fælles finder sammen.
- Den er mere til for individets skyld end for **det fælles' skyld** og er ikke længere det led, som forbinder en person med sit fællesskab.
- Den er nu snarere et sted, hvor man kan **gemme sig**, og hvor man kan lege med at **finde sig selv**.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

hver-for-sig-fund

- Derfor taler jeg om "i modsætning til "sam-fund".
- Det handler ikke så meget om sammenhold.
- Det er med sig selv, man nu skal hænge sammen

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Identitetens individualisering og rollerne forfald

- **Legitimiteten** hentes ikke længere udenfor
- I parforholdet handler det **stadig om respekt**, men ikke for noget eksternt. Det er nu respekten for sig selv, det drejer sig om; den gensidige respekt for den andens indre motiver og muligheder.
- **Den gode partner** er den, som er i stand til at få den andens jeg til at blomstre.
- **Parforholdets opgave** er ikke at forbinde personer med det sociale, men at sikre den indbyrdes realisering af indre mål

Det gode liv Får en ny definition

- Det handler ikke længere om at have forbindelse med det gode eller det guddommelige eller med historien,
- men om **at kommunikere med sig selv**.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

at kommunikere med sig selv

- Personen, som opfatter sig selv som individ, anser det for sin opgave at finde sin **autentiske** personlige identitet, som ligger gemt i det indre

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

en ny definition på det gode liv

- Når individualismen er nået så langt, at selvet ophøjes til at fylde identiteten i sin helhed og dermed ignorerer dens sociale indhold, opstår der og nye problemer i forbindelse med dets søgen.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Man skal være sin egen

- Det er ikke moralen og sammenholdet, som føres frem, men **selvstændigheden** og **originaliteten**.
- Den **selvbekræftelse**, man henter hos sig selv og de andre, hviler nu på **uafhængigheden af tilhørsforholdene**.
- Man skal være sin egen, også i den måde, man er sammen på.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

KONKLUSION

- Ved at fokusere så meget på sig selv i parforholdet og ophøje sit jeg til det helt afgørende, ender individet med at køre i tomgang:
 - Dets identitet bliver selvrefererende.
 - Det volder problemer for såvel individ som for samfund.
 - Uforsonligheden munder ud i personlige kriser forklædt som kriser i parforholdet.
 - Ved at isolere sig, mister individet også forbindelsen med den sociale kilde til sin identitet, ligesom det puster mindre liv i det sociale.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

**MANGE TAK
FOR DERES OPMÆRKSOMHED**

Dominique Bouchet

www.bouchet.dk - dom@sam.sdu.dk

"Tøserne" og "Araber-drengene"

Dominique Bouchet

Professor

Syddansk Universitet

Odense, Danmark.

www.bouchet.dk - dom@sam.sdu.dk

FAMILIEN

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

	Tøserne	Araberne
1 Fam./funktion	Kødhakker	Piedestal
2 Fam./image	Kødfars	Piedestal
3 Familieideal	Ønskefarm	Piedestal
4 Far/funktion	Våd sæbe	Papkasse
5 Far/image	Tabt	Degraderet
6 Mor/funktion	Våd sæbe	Tøjkurv
7 Mor/image	Vrag	Statuette
8 Søskende	Babyen	Storbroderen
9 Boligen	Campingpladsen	Moderlandet

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

SKOLEN

	Tøserne	Araberne
10Skole/funktion	Kaffestuen	Teatersalen
11Skole/image	Hullet	Bremsen
12Lærer/funktion	Opvarterske	Teatermalere
13Lærer/image	Halskrave	Halsbånd
14Kam*./funkti.	Maven	Øjet
15Kam./image	Tåge	Laserstrålen
16Mine muligheder	Jeg kan ikke	Jeg må ikke

*Kammerater

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

NABOLAGET

	Tøserne	Araberne
17Nabol./funktion	Legepladsen	Slagmarken
18Nabolag/image	Parkerings-	Lossepladsen
19Nabolag/folk	Udanske	Barbarer
20Territoriet	Kvarteret	Landet

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

VENNERNE @ NETVÆRKER

Tøserne Araberne

21 Vennerne /funktion	Øret Pude	Nerven Banden
22 Ven./ideal	Bamsen	Palisade
23 V. /forventnin.	Tilstedeværelse	Mod
24 Netværker	Vejrhane	Kviksand
25 Net./mulighed	Klippevæg	Afgrund
26 Net./synlighed	Anonymt	Fremtræden

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

KVALIFIKATIONER

Tøserne Araberne

27 Kvalifikationer	Ingen	Ingen
28 Erfaringsgrundlag	Væren for andre	Væren med andre
29 Faktiske kva.	Prostitution, Kriminalitet	Kriminalitet, Overlevelse
30 Selvvurderet kv.	Elendige	Tilstrækkelige
31 Dansk sprog	Til husbehov	Til nød
32 Fremmedsprog	Ingen	Arabisk

FREMTIDEN

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

	Tøserne	Araberne
33 Fremtiden	Ingen horisont	Horisont er 4m høj
34 Fremtidsprojekt	Intet projekt	Blive respekteret
35 Fremtidsvision	Hulen	Fyrtårnet
36 Fremtidsmulighed	Skæbne	Hæmmet
37 Forestilling om fremtidsbeskæftigelse	Pædagog Dyrlæge	Mekaniker Læge

KARAKTERTRÆK

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

	Tøserne	Araberne
38 Karakteren	Utilregnelig Skamløs Selvdestruktiv Ligegyldig	Utilregnelig Stolt Aggressiv Hensynsløs
39 Dømmekraft	Selvmodsigende	Bornert
40 Evalueringsprincip	Ingen	Kun et : Æren
41 Ønsket	Tryghed	Respekt
42 Ansvar	Systemets skyld	Andres skyld
43 Hjernen	Sovemidlet	Vaskemidlet
44 Kroppen	Byttemidlet	Voldsmidlet
45 Volden	Beskyttelse	Smykning

DEN ANDEN

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

	Tøserne	Araberne
46 Den anden	Væg	Bolden
47 De fremmede	Udanske	Uterlige, Kujoner
48 Det andet køn	Sygdom / Virus	Ejendom / Medicin
49 Den andens blik	Accepteres	Afvises

IDENTITET 102

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

	Tøserne	Araberne
50 Identitet	Mest angststyret	Skam- og angststyr.
51 Identit. princip		Passiv Reaktiv
52 Negative billeder	Overses / Accepteres	Mærkes / Forstærkes
53 Skam	Skamløse	Som ærestab
54 Skyld	Svagfornem- melse via forældrene	Kendes kun som de andres skyld

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

IDENTITET 202

Tøserne Araberne

55 Angst	Helt centralt Centripetal	Grundlæggende Centrifugal
56 Selvværd	Ikke udviklet	Lidt men forstenet
57 Kollektiv id.	Underdrevet	Overdrevet
58 Grundlag for identiteten	Fraværende	Snæver

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

KRIMINALITET

Tøserne Araberne

59 Kriminalitet	Tyveri Vold Stoffer	Vold Røveri Tyveri Stoffer
60 Kriminalitet /funktion	Berigelse Vane Tidsfordriv	Oplevelse Berigelse Socialisering Tidsfordriv Vane
61 Kr./image	Nødvendighed	Markering
62 Kr. /tendens	Prostitution	Mafia

STOFMISBRUG

Tøserne Araberne

63 Stofmisbrug Modermælk Fyrværkeri

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

DET OFFENTLIGE

Tøserne

Araberne

64 Det offentlige	Sikkerhedsnettet	Forhindringsløbet
65 Kommune	Fond, Far & Mor	Dummepeter
66 Politiet	Serviceorgan	Racister Provokatører
67 Samfundet er til at	Opløses i	Integreres i

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

VÆRDIER

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

	Tøserne	Araberne
68 Forbilleder	Bamse /Mediehelte	Storbroderen
69 Grundværdier	Loyalitet Trofasthed	Ære Magt
70 Friheden	Fra de andre	For ærens skyld
71 Hård kerne	Ingen selvanseelse	Æren

METAFOR

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

	Tøserne	Araberne
72 Filmisk	Gremlins	Good Fellas
73 Dyrisk	Vildkatten	Ulven

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Identitet i dag

- Det egentlige spørgsmål i dag angående identitet er: Hvordan vil de generationer, som bliver påvirket af de kaleidoskopiske medier opbygge deres personlige identitet og sociale grupper?

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Bricolage

- De er nødt til at opbygge deres identitet på basis af heterogene elementer.
- De kombinerer disse elementer på samme måde som en "gør-det-selv" person konstruerer noget ved hjælp af hvad der nu måtte være for hånden.
- Dette kaldes "bricolage".

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

selv-a-forståelse

- "Det ægte fødested er det, hvor man for første gang har kastet et intelligent blik på sig selv."
 - Marguerite Yourcenar
- "Le véritable lieu de naissance est celui où l'on a porté , pour la première fois, un coup d'œil intelligent sur soi-même."

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

selvstændighed

- Autonomien findes i magten til at definere sig selv, til at modstå de definitioner, som påtvinges en udefra, især når disse er ugunstige.
- Klassekamp eller kamp om klassifikationer?
- Den skamfulde identitets særkende er, at den forbliver ubemærket.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Identitet

- De andres mellemkomst.
- En dynamisk struktur, som indebærer
 - følelser
 - værdier
 - forestillinger
 - erfaringer
 - planer
- "for mig selv"

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Identiteten er altid paradoks

- Der findes kun **paradoks** identitet, sted, virkelig eller imaginær, og kilder til konflikter eller illusioner, vekslende steder med skiftende grænser, tider som rekonstrueres af hukommelsen eller markeres af planer eller utopier.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Identitetsforhandlingen

- Fakta-identitet
 - Konstatering af egen væremåde.
- Værdi-identitet
 - Fordring af egne ideelle billeder.
- Tilskrevet-identitet
 - Konfrontation med de andres forventninger.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Integrationsforkastelse

- Ethnicitet er blevet en måde at reagere på social forandring på, hvor det før var en måde at undgå det på.
- Det er ikke længere en udtrykt fremstilling af konformitet med nedarvede entydige principper, men en kreativ integrationsforkastelse i et multikulturelt og hurtigt forandrende samfund.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

At navigere

- Når de nedarvede kendetegn for identitetsskabelse bliver til illusioner i konstant forandring, mister den kulturelle identitet sin ligefremhed og spontanitet.
- Uanset om man bryder sig om det eller ej, uanset om man er medlem af en etnisk minoritet, forbliver bricolage den eneste måde at navigere på.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Tidsånden og dens problemer

- Fremtiden
- Faderbilledet
- Ligheden mellem kønnene
- Børnerettigheder
- "Retten" til at være anderledes
- De fremmede
- **INDEHOLDER MISFORSTÅELSER**

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Konflikt og nederlag

- Som en væsentlig del af socialiseringen
- Accepten
- Realismen
- Løbende tilpasning af strategier

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Nederlag og strategi

- Ansvarlig justering af strategi
 - Revurdering og afstandtagning
 - Se på sig selv i sammenhæng
 - Andre midler
- Den defensive strategi
 - Ansvarsfralæggelse
 - eksternalisering
 - Accept af det negative image
 - minimisering af de andre faktorer

Forvaltning af negative identitet

- **Overført identitet**
 - ikke jeg, men de andre.
- **Distinktiv identitet**
 - accept af det udefra givne spejlbillede til trods for, at det er anderledes, end det man selv oplever.
- **Defensiv identitet**
 - udvikling af et skjold på baggrund af tradition for at undgå spørgsmål.
- **Polemisk identitet**
 - påberåbelse af egen kulturel baggrund. Kan være total afhængig af den udfragivne identitet, men i negativ forstand.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Lighed og Frihed som problem

- Lighed:
 - retten til
 - at udviske
- Frihed
 - friheden fra
 - friheden til

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Hvad betyder jeg?

- Det handler ikke blot om at være til, men om at være af betydning.
- Ligeegyldigheden som problem.
- Det er positiviteten i identiteten, som gør det muligt for personen at udvælge strategier og trodse forhindringer.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Latterlig for en selv

- **Søren Kierkegaard** pointerede at
- det værste der kan ske for en selv er, at begynde at opfatte sig selv som værende fuldstændig latterlig i anliggende man selv anser for helt afgørende.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

At kende sig selv

- Enhver, som ikke kender sig selv, kan ikke formå at kende andre.
- At kende sig selv og at kende de andre er en og samme ting
(eller rettere: en og samme proces).

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

ORIENTERING?

- Uden forbilleder vil nutidens TV-billeder ikke skabe ret meget andet end forvirring.
- Borgere overlades til blot at være tilskuere

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Aktiv vs. passiv kultur

- Der er en verden til forskel mellem det at bruge kulturen for at være fri for at tænke, og det at bruge tanken for at skabe kultur.

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Tilintetgørelsen af identitet

- **Georges Devereux:**
- "en hypercathecting af den etniske identitet fører rent faktisk til en reduktion af den enkeltes relevante klasseidentiteter til en eneste og således til tilintetgørelsen af individets virkelige identitet"
 - Def.: At "Cathect" er at investere mental eller emotionel energi

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

En overdreven pointering...

- "Psykisk raske og modne mennesker "hypercathect" ikke deres etniske identitet eller nogen anden klasseidentitet. En overdreven pointering af en af ens adskillige klasseidentiteter, såsom etnisk identitet, søger simpelthen at støtte et knækket ego og en usikker og skrøbelig bevidsthed om ens identitet som person."... Georges Devereux

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

Identitetskrykke

- "Den nuværende tendens til at lægge vægt på ens etniske identitet eller klasseidentitet - brugt som krykke er prima facie vidnesbyrd om den truende kollaps af den eneste gyldige form for identitet: ens særegenhed, som er erstattet med den mest arkaiske pseudo-identitet man kan forestille sig." Georges Devereux

R 1 (af 3)

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

TRADITION	MODERNITET	POSTMODERNITET
I går	I morgen	I dag
Skikke	Love	Flydende normer
Hierarki	Klasse	Masse
Tale	Skrift	Billede
Bibelen	Bøger	Skærmen
Nøjsomhed	Produktion	Nydelse
Samvær	Opdragelse	Pasning
Hengivenhed	Fortagsomhed	Selvoptagethed
Underdanighed	Forførelse	Disciplin
Værk	Arbejde	Fritid
Varecirkulation	Vareproduktion	Forbrug

ÆNDRINGSPROCESSER 2

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

TRADITION	MODERNITET	POSTMODERNITET
Skamfølelse	Skyldfølelse	Angstfølelse
Guddommelig or.	Vilkårlig orden	Social orden
Religion	Politik	Reklame
Åbenbaring	Overbevisning	Overtalelse
Cirkulær tid	Linær tid	Punktuel tid
Dogme	Kundskab	Information
Troen	Loven	Opinionen
Erfaring	Beslutning	Umiddelbarhed
De ældre	De voksne	De unge
De hellige	De rige	De berømte
Undersåtten	Borgeren	Forbrugeren
Bestemme	Overbevise	Forføre

ÆNDRINGSPROCESSER 3

© Dominique Bouchet / dom@sam.sdu.dk

TRADITION	MODERNITET	POSTMODERNITET
Pligt	Behov	Krav
At spare	At producere	At have
Skikke	Mening	Stil
Samvær	Opdragelse	Pasning
Landsby	Kernefamilie	Medier
Sammenhold		Suverænitet
	Individualisme	
	/ Solidaritet	/ Tribalisme
Lydighed	Selvdisciplin	Nydelse
Autoritet	Selvstændighed	Ligegyldighed